

Redaktionen har ordet

Vi hoppas att allt är bra med er, Indonesiens vänner, i dessa för alla svåra tider. I både Sverige och Indonesien liksom i resten av världen kämpar man nu mot Covid-19. Pandemin påverkar på ett eller annat sätt allt och alla. Den påverkar även SIS verksamhet. Styrelsen har beslutat att ställa in planerade aktiviteter under mars - april.

I detta nummer av Sahabat fortsätter vi att så gott vi kan besvara frågor om Indonesien. Det är frågor som ställts både till SIS och i privata samtal. Dessutom fortsätter vi att uppmärksamma de 70 åren av diplomatiska förbindelser mellan Sverige och Indonesien och att Indonesien varit republik i 75 år i augusti i år.

Ta hand om er och förbli friska!

I DETTA NUMMER

70 år diplomatiska relationer Sverige - Indonesien	1
17 augusti 1945	2
Färgbyn	3
QA: Indonesien	4

Ordförande/ansvarig utgivare
Kadri Chanafiah

Redaktör & Layout:
Nada Danielsson

Redaktion:
Kadri Chanafiah
Bengt Sahlin
Miti Surjadi

Medlemsärenden:
Katarina Hellman
sismedlem@gmail.com

Svensk-Indonesiska Sällskapet (SIS)
www.svensk-indonesiska.se
E-post: swedish.indonesian@gmail.com
Svensk-Indonesiska Sällskapet finns på Facebook, Instagram och Twitter.
Postgiro 4339734-8

70 ÅR DIPLOMATISKA RELATIONER SVERIGE - INDONESIEN

Kungäppet tog emot Indonesiens president Susilo Bambang Yudhoyono och fru Yudhoyono. Foto: Kungäuset.se

I år firar vi 70 år av diplomatiska förbindelser mellan Sverige och Indonesien. 1950 inrättades ambassader i både Jakarta och Stockholm.

På den svenska ambassaden i Jakarta arbetar drygt 20 personer varav fyra är utsända från Sverige. Sveriges ambassadör i Indonesien är även ackrediterad i Östtimor och ASEAN (Association of Southeast Asian Nations). Svenska ambassadens huvuduppgift är att utveckla och fördjupa relationerna både mellan Sverige och Indonesien och mellan Sverige och Östtimor (sedan 2002).

Bevakning av och samverkan med ASEAN är en annan viktig uppgift för ambassaden. Ambassaden arbetar aktivt för att föra fram Sverige och svenska företag i Indonesien. Inom ramen för främjandet av handeln har ambassaden ett nära samarbete med Business Sweden och jobbar ständigt för att öka svensk export och import av varor. Indonesien är ett snabbt växande turistmål för svenskar och ambassaden har en viktig konsulär uppgift i att bistå nödställda svenskar i Indonesien med råd och stöd. Befinner man sig på t ex Bali kan man vända sig till Sveriges honorärkonsulat i Sanur för hjälp.

Den 1 september 2018 tillträdde Marina Berg som ny ambassadör i Jakarta. Tidigare har Marina Berg varit departementsråd och biträdande chef vid enheten för internationellt utvecklingssamarbete. Hon har tidigare tjänstgjort vid bland annat enheten för Europeiska Unionen och Afrikaenheten.

Den nuvarande indonesiska ambassadören i Sverige är Bagas Hapsoro som utsågs av president Joko Widodo den 23 december 2015. Han har en magisterexamen och en kandidatexamen i juridik och har tjänstgjort på utrikesministeriet sedan 1984. 2007–2010 var ambassadör Bagas Hapsoro Indonesiens ambassadör i Libanon.

Den indonesiska ambassaden i Stockholm är också ackrediterad i Republiken Lettland. Ambassaden har ett bilateralt uppdrag i Sverige bland annat för att främja indonesiska intressen i här. Ambassaden spelar också en viktig roll när det gäller utvecklingssamarbete, kulturella frågor och kontakter med lokal press. ■

Redaktionen

Källor: Wikipedia, ambassadernas hemsidor.

17 AUGUSTI 1945

Klockan visade 10 på morgonen fredagen den 17 augusti 1945 när Sukarno läste texten som förklarade Indonesien självständig. Partikamraten från Indonesiens nationella parti (PNI) Mohammad Hatta stod bredvid honom. Självständighetsförklaringen efterföljdes av ett kort tal av Sukarno. Därefter, under ackompanjemang av sången "Indonesia Raya" ("Stor Indonesien") hissades den röd-vita flaggan som kvällen innan syddes av Sukarnos hustru Fatmawati. Senare blev låten som var komponerad av Wage Rudolf Supratman redan 1928 Indonesiens nationalsång.

Den dagen ur den av japan ockuperad Nederländska Ostindien föddes en ny republik - Indonesien. Händelsen utlöstes av en intern konflikt mellan två grupperingar inom frihetsrörelsen – "de gamla" med Sukarno och Hatta i spetsen och "de unga" som representerades av bl a Chaerul Saleh och Wikana.

Andra världskriget gick mot sitt slut. I Asien var Japan på väg mot en ovillkorlig kapitulation till följd av USA:s atombombningar av Hiroshima och Nagasaki. Nyheten om Japans förestående kapitulation spred sig och nådde ungdomsrörelsen för självständighet. På sitt möte den 14 augusti 1945 beslutade "de unga" att skicka en delegation med bl a Chaerul Saleh och Wikana för att förmå Sukarno att omgående deklarerar Indonesiens självständighet. Sukarno och Hatta hade då just kommit hem från Dalat i Vietnam där den japanska högsta militära ledaren i regionen marskalken Terauchi Masatake hade sitt högkvarter. Med sig hem hade de indonesiska ledarna ett löfte om stöd för ett självständigt Indonesien från den japanska ledningen. Därför avvisades "de ungas" krav. Någon japansk kapitulation har inte kunnat bekräftas. Dessutom ansåg "de gamla" att självständighetsförklaringen skulle upprättas inom ramen för den 27-man starka Förberedande kommitté för Indonesiens självständighet (PPKI) som representerade ö-världens olika regioner. "De unga" å

Ceremoni på Pegangsaan Timur 56 i Jakarta den 17 augusti 1945. Längst till vänster i bilden: Sukarno. Bredvid honom Mohammad Hatta.

sin sida ansåg att Indonesiens självständighet skulle omgående förklaras. PPKI var japansk skapelse och självständighetsförklaring skulle hållas utanför Japans ram. De hetsiga ordväxlingarna mellan Sukarno och Wikana nådde sin kulmen när Mohammad Hatta på inbjudan av närvarande vid mötet Achmad Soebardjo anslöt sig till överläggningarna. Diskussionerna ledde dock ingen vart. Framåt morgonen beslutade "de unga" att tvinga båda Sukarno och Hatta följa med dem till Rengasdengklok, en liten stad 69 km från Jakarta. Där kunde de två ledarna gömas och hållas borta från påtryckningar från den japanska ockupationsmakten. "De ungas" Wikana och Achmad Soebardjo som representerade "de gamla" stannade kvar för att fortsätta förhandlingarna.

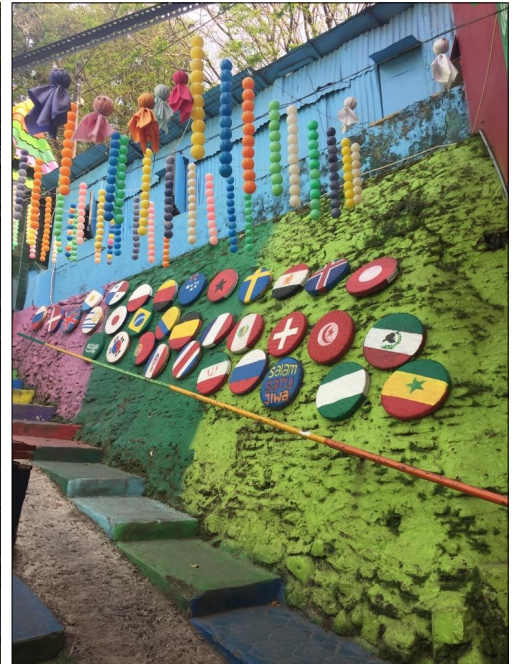
Det officiella tillkännagivandet om Japans kapitulation kom den 15 augusti. Det meddelades också att Japan måste rätta sig efter de allierades krav. Detta gällde även Indonesiens självständighet. Achmad Soebardjo reste till Rengasdengklok för att meddela nyheten och hämta Sukarno och Hatta tillbaka till Jakarta för att omgående förklara Indonesien självständig. Wikana ordnade en plats där förberedelserna kunde hållas. Platsen var ingen mindre än amiral Tadashi Maedas hus på Jalan Imam Bondjöl nr 1 i Jakarta. Amiralen var positivt inställd i frågan om ett självständigt Indonesien. I dennes bostad kunde frihetskämparna ha fristad och känna sig

säkra. Fler personer anslöt sig till överläggningarna medan amiralen låg och sov på andra våningen i sin bostad. Den 17 augusti valdes som dagen för självständighetsförklaringen. De närvarande godkände en förklaringstext utarbetad av Sukarno, Hatta och Achmad Subardjo. På morgonen den 17 augusti fick organisatörerna veta att Ikada-torget (idag Merdeka-torget) där tusentals människor hade samlats var redan omringat av japanska soldater. För att undvika sammanstötningar beslutades att självständighetsceremonin ska hållas i Sukarnos tillfälliga bostad på Pegangsaan Timur nr 56.

Den 18 augusti utsåg ett nybildat utskott kallat Indonesiens centrala nationella kommitté (Komite Nasional Indonesia Pusat, KNIP), Sukarno till Indonesiens president och Mohammad Hatta till vicepresident. Achmad Soebardjo blev Indonesiens förste utrikesminister och Wikana den förste ungdomsminister. Chaerul Saleh utsåg till vicesstatsminister och senare talman i den andra kammaren av landets parlament, MPRS. Han fängslades när general Suharto kom till makten 1966. I samma veva frihetsberövades även den då ledamoten i MPRS Wikana och han sedan dess spärlost försvunnen. Ceremonin på Pegangsaan Timur nr 56 i centrala Jakarta för 75 år sedan var ganska enkel. Dess historiska betydelse för miljoner indoneser var desto större. ■

Text: Kadri Chanafiah
Källa: Wikipedia, Internet

FÄRGBYN, KAMPUNG WARNA-WARNI, MALANG

*Ett slumområde som omvandlades till en färgsprakande by med en bättre ekonomi.
Text och foto: Bengt Sahlin*

Byn Kampung Warna-Warni (indonesiska för "Village of Color") var en gång tråkig och förorenad, och saknade de ekonomiska resurserna som krävs för att bygga ett friskt samhälle. Men åtta evenemangsstudenter från ett närliggande universitet gav en hjälpsam hand genom att tillämpa sina färdigheter på den verkliga världen. Studenterna samarbetade med ett lokalt tillverkningsföretag av färg som ville göra ett socialt

ansvarsprojekt och donerade färg. Byn Kampung Warna Warni skapades där byborna men också lokala artister medverkade till ett lysande nytt målarjobb.

Inspirerad av Rio-favoriterna är varje fyrkant av regnbågsbyn belagd i färg, allt från pastell av grönt och orange till rosa och gult. Bron i närheten av byn är också målad, dess balkar. Det finns många fantastiska väggmålningar att se i olika delar av

byn

Byn är utsmyckad med färgglada paraplyer. Det finns målningar av en mängd olika flaggor. Figurerna som målats är lite burleska men hälsar människor välkomna in i byn.. Det är väl värt ett besök då man då också stöttar byn genom att betala en lite entreavgift. ■

Returadress: Oxbrovägen 18 12433 Bandhagen

Nations Online Project

I förra numret skrev ni att den holländska kolonialmakten skapade indonesiska

Indirekt gjorde holländarna det. Det Nederländska Ostindiska handelskompaniet (VOC) och senare den koloniala makten använde malajiska, föregångaren till indonesiska, som handelsspråk mellan öarna. Det var dock frihetsrörelsen som på en ungdomskongress 1928 bestämde sig för att kämpa för en enhetlig stat som skulle heta Indonesien, och att bygga upp det nya Indonesien med ett gemensamt språk, indonesiska. Det administrativa språket under kolonialtiden var förstås holländska. Men holländskan har dock nu försvunnit helt från Indonesien.

Indonesien fick sin självständighet 1945 och Sverige erkände Indonesien 1949, 4 år senare. Varför?

Det var inte så att Indonesien fick sin självständighet på samma sätt som t ex Indien och Pakistan och några andra länder. Indoneserna fick kämpa både politiskt och med vapen i hand. Holland godkände aldrig Indonesiens självständighetsförklaring i augusti 1945. Istället försökte holländarna med hjälp av bl a brittiska trupper återerövra sin koloni vid två tillfällen, 1947 och 1949. Vid de politiska förhandlingarna samma år

Och under påtryckningar från bl a annat USA var holländarna tvungna att erkänna den nya staten Indonesiens suveränitet. 1949 fick Indonesien internationellt erkännande.

Är det säkert att vistas i Indonesien? Min man var på fisketur i Raja Ampat för några år sedan. Det varnades för faror ett vistas där.

Nej det är inte alls farligt att vistas i Indonesien. Att gå omkring i indonesiska städer är inte farligare än att gå omkring i Stockholm, Paris eller New York. Med normal försiktighet och sunt förnuft vid besök i främmande miljöer kommer man långt. I Papua däremot kan extra uppmärksamhet vara befogad. För något år sedan hade oroligheter provocerats fram där. Västra delen av Papua överlämnades till Indonesien av Nederländerna så sent som 1961. Papua är visserligen väldigt rikt på naturtillgångar men underutvecklat och styvmoderligt behandlat av den centrala makten. Bara för några år sedan kostade t ex drivmedel mångdubbelt så mycket i Papua jämfört med på Java. Tills helt nyligen saknade man elektricitet, vägar värda namnet och mycket annat. Däremot har folk i Jakarta liksom utländska intressen tjänat grova pengar på att exploatera Papuas rikedomar. USA-ägda Freeport är världens största guldgruva och finns här, men folket i

Papua lever fortfarande kvar på stenåldersnivå. Det är klart att folket gör uppror. Så det kan finnas beväpnade separatistiska grupper var i vissa områden. Den sittande regeringen har nu ändrat på allt det här och det satsas stort på området så läget är mycket bättre idag.

Vad betyder *Bhinneka Tunggal Ika*?

Det är Indonesiens valspråk som översatt från det gamla javanesiska språket betyder ”Enhet i mångfald”. Frasen är hämtad från gammal javanesisk poesi från 1400-talet och inskriven i grundlagen.

Drabbas Indonesien ofta av naturkatastrofer?

Dessvärre ja. De indonesiska öarna är belägna mitt på skarven mellan den eurasiska och den indoaustraliska kontinentalplattan vilket gör att området ofta drabbas av naturkatastrofer. Jordbävningar, översvämningar, vulkanutbrott, tsunamier och jordskred drabbar årligen olika delar av landet. Vi minns tsunamikatastrofen 2004. Då dog eller försvann över 167 000 personer och stora landområden ödelades. Den indonesiska räddningstjänsten, BASARNAS, och den indonesiska katastrofmyndigheten, BNPB, bedöms vara kompetenta. Det som brukar brista är koordination mellan olika myndigheter och departement. Turister bör nog vara förberedda på att informationen i krissituationer kan vara bristfällig.

När kom holländarna till Indonesien?

Européerna lockades hit av öarnas naturtillgångar, främst kryddor. Först på 1500-talet kom portugiser som följdes av briter och holländare. Nederländerna vann till slut striden och 1602 grundades Nederländska Ostindiska Kompaniet (VOC). När VOC gick i konkurs runt 1800 omvandlades öarna till koloni.

Du har väl inte glömt att betala årsavgiften? Bli medlem nu!

Årsavgiften för en familj 250 kr/år, för en person 150 kr/år, studerande 100 kr/år

Postgiro 4339734-8

Uppge namn, adress och e-postadress